

از بغداد تا مسکو، فرصتی برای تقویت دیپلماسی 5+1 و ایران

روسیه به عنوان عضو موثر 5+1 همواره تلاش داشته تا چالش هسته‌ای بین ایران و غرب را به نوعی دیپلماتیک حل کند و تا آن زمان نیز فرصت‌یست برای تعیین چارچوب‌ها برای حل مسئله وجود دارد.

روسیه به عنوان عضو موثر 5+1 همواره تلاش داشته تا چالش هسته‌ای بین ایران و غرب را به نوعی دیپلماتیک حل کند و تا آن زمان نیز فرصت‌یست برای تعیین چارچوب‌ها برای حل مسئله وجود دارد.

به گزارش خبرنگار سیاست خارجی خبرگزاری فارس، مذاکرات 2 روزه گروه 5+1 با ایران در بغداد به پایان رسید.

"کاترین اشتون" مسئول سیاست خارجی اروپا در پایان نشست دور سوم مذاکرات دو روزه بغداد در جمع خبرنگاران در خصوص گفت‌وگوها گفت: ما در مورد غنی‌سازی 20 درصد صحبت کردیم و نمی‌خواهم وارد جزئیات در این زمینه شوم.

همچنین سعید جلیلی مذاکره کننده ارشد تیم هسته‌ای ایران در پایان مذاکرات در نشست خبری گفت: 5+1 در گفت‌وگوهای استانبول به راهبرد گفت‌وگو- همکاری علاقه نشان داد و در این 2 روز هم بحث‌های مفصلی در این زمینه شد.

بر اساس توافق گروه 5+1 با ایران در نشست استانبول که 26 فروردین ماه سال جاری برگزار شد، قرار شد تا ادامه گفت‌وگوها در بغداد برگزار شود.

دور اول نشست بغداد ظهر روز چهارشنبه سوم (23 می) خرداد ماه به وقت بغداد آغاز شد و قرار بود که دور دوم مذاکرات نیز پس از چند ساعت انجام شود، اما در نهایت چهارشنبه شب به برگزاری نشست‌هایی بین علی باقری و نماینده چین، جلیلی و کاترین اشتون و هلگا اشمیت و علی باقری گذشت و ادامه مذاکرات به صبح روز پنجشنبه موکول شد.

در پایان گفت‌وگوها دور اول مذاکرات بین ایران و گروه 5+1، 2 طرف از رد و بدل پیشنهاداتی به هم خبر دادند.

ایران بر مبنای مذاکرات استانبول و به طور گام به گام به گروه 5+1 پیشنهاداتی جامع شامل 5 محور را ارائه کرد. پیشنهاداتی متوازن که موارد متعدد هسته‌ای و غیر هسته‌ای در آن گنجانده شده است.

در همین حال در پایان دور اول گفت‌وگوها، "مایکل مان" سخنگوی "کاترین اشتون" در جمع خبرنگاران گفت که گروه 5+1 نیز پیشنهاد جدیدی به ایران داده است.

وی بدون ذکر جزئیات گفته بود که در بسته پیشنهادی 5+1 به نگرانی‌های این کشورها درباره غنی‌سازی 20 درصدی ایران اشاره شده است.

منابع اتحادیه اروپا نیز اعلام کردند که گروه 5+1 پیشنهادی شامل امتیازاتی برابر موافقت ایران با توقف تولید اورانیوم با خلوص متوسط ارائه دادند.

مذاکرات ایران و 5+1 ظهر روز چهارشنبه با ارایه بسته‌های پیشنهادی متقابل از سوی دو طرف انجام شد، اما دو طرف نتوانستند تا پایان دور اول به جمع بندی نهایی برسند.

جلیلی و اشتون شب گذشته مذاکراتی طولانی و جدی را پشت سر نهادند که در آن طرف ایرانی جمع بندی خود را در خصوص پیشنهادات 5+1 را به طرف مقابل ارایه کرد، این در حالی بود که اشتون جمع بندی از بسته پیشنهادی ایران نداشت.

پس از درخواست طرف ایرانی از گروه 5+1 برای دریافت پاسخ و جمع‌بندی گروه 5+1 با هم گفت‌وگو کرده و ابهامات و سوالات خود را از طرف ایرانی مطرح کردند و "هلگا اشمیت"، معاون "کاترین اشتون" این سوالات را در دیدار با باقری به طرف ایرانی منتقل کرد.

عدم اجماع گروه 5+1 در خصوص پیشنهادات ایران نشان از وجود تناقض‌هایی میان کشورهای عضو گروه 5+1 به خصوص درباره تحریم‌های یکجانبه بوده است.

ظاهرا روسیه با ادامه تحریم ها یکجانبه مخالفت کرده بود.

در حالی که پس از نشست استانبول 2، فضای مثبتی از احتمال تعامل و تفاهم بین 2 طرف ایجاد شده و تا پیش از نشست بغداد هم ادامه داشت، اما تا ظهر روز پنجشنبه فضای گفت‌وگوها مبهم و غبارآلود بود.

ایران معتقد است 5+1 سعی دارد با مسایل سطحی پیش بیاورد که مطمئنا با این رویکرد نباید امیدی به کسب توافقات جدی باشیم.

این اظهار نظر در خصوص بسته گروه 5+1 (شامل چند پیشنهاد است) نشان می‌دهد که ایران پیشنهادات طرف مقابل را راضی کننده نیست، اما نکته جالب توجه این بود که در مذاکرات گروه 5+1 و ایران در خصوص غنی سازی سه ونیم درصد و سایت نطنز هیچ صحبتی به میان نیامده است که این می‌تواند این تصور را ایجاد کند که 6 قدرت جهانی با این میزان از غنی سازی مشکلی نداشته و آن را پذیرفته اند.

با این حال ایران پیشنهاد جدید 5+1 را دارای تضمین‌های لازم و اعتماد ساز نمی‌داند.

صبح روز پنجشنبه پیش از شروع دور دوم گفت‌وگوها، اشتون و جلیلی نیم ساعت دیدار دوجانبه داشتند و پس از آن نیز مانند دیدار شب قبل در خصوص محتوای گفت و گو ها مطلبی عنوان نشد.

دور دوم مذاکرات 5+1 با ایران صبح روز پنجشنبه آغاز شد، اما پس از حدود یک ساعت از سوی رسانه‌های داخلی و خارجی خبر اتمام نشست مخابره شد، این در حالی بود که گفت‌وگوها تمام نشده و تیم‌های مذاکره کننده استراحتی 20 دقیقه داشتند.

ادامه گفت‌وگوها ظهر روز پنجشنبه آغاز شد و پس از صرف نهار برای سومین بار کاترین اشتون و سعید جلیلی با هم دیدار و 2 ساعت گفت‌وگو کردند.

در حین این مذاکرات مایکل مان سخنگوی اشتون خبر از فضای بهتر گفت‌وگوها نسبت به صبح و روز قبل خبر داد.

در حالی که رسانه‌های داخلی و خارجی خبر برگزاری نشست خبری اشتون و جلیلی را انعکاس دادند، نمایندگانه روسیه و چین به دیدار جلیلی رفتند.

نمایندگان روسیه و چین پس از دیدار با دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران به دیدار کاترین اشتون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا رفتند.

نمایندگان روسیه و چین مذاکرات با جلیلی را مثبت ارزیابی کردند. در حالی که همه خبرنگاران حاضر در بغداد در محل کنفرانس خبری منتظر ورود اشتون و جلیلی بودند، خبر برگزاری دور سوم مذاکرات ایران و 5+1 اعلام شد.

ساعت 19/30 به وقت تهران گفت‌وگوها آغاز شد. این در حالی بود که منابع خبری عنوان کردند که ایران شرط ادامه گفت‌وگوها در آینده را قبول شروط خود از سوی 5+1 عنوان کرده است.

در حالی که هنوز خبری از پایان مذاکرات دور سوم ایران و گروه 5+1 نبود، منابع غربی عنوان کردند که دیپلمات‌های ایرانی و غربی در 2 هفته آینده با هم دیدار خواهند داشت، که البته اشتون کنفرانس خبری خود اعلام کرد مذاکرات 19 در مسکو برگزار خواهد شد. آنها معتقدند که چینی‌ها و روس‌ها کمک حال این گفت‌وگوها بوده‌اند.

دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان در کنفرانس خبری خود با اشاره به محورهای گفت‌وگوهای ایران و 5+1 در بخش مذاکرات غیر هسته‌ای گفت: ایران در این بخش در مورد دموکراسی در بحرین نظرات خود را مطرح کرد.

وی افزود: طرف مقابل نیز پیشنهاداتی داشت که مقابله با دزدی دریایی و امنیت آنها و مبارزه با مواد مخدر از آن جمله بود که جمهوری اسلامی ایران برای آنها حرف‌ها و پیشنهاداتی داشت. این اظهارات نشان داد که بر خلاف گفته برخی مقامات و رسانه‌های غربی، گفت‌وگوها تنها در مسیر برنامه هسته‌ای ایران حرکت نکرده و طیفی از موضوعات را شامل شده است.

مذاکرات در بغداد در حالی به پایان رسید که دو طرف با اشاره به اختلافات موجود از زمینه‌های مشترک خود برای همکاری در آینده سخن گفتند که این موضوع دورنمای خوبی را برای مذاکرات آینده ترسیم می‌کند بخصوص اینکه دور بعدی مذاکرات نیز در مسکو

خواهد بود که این موضوع را باید به فال نیک گرفت. زیرا از سویی، روسیه عضو موثر گروه 5+1 است و از سوی دیگر نسبت به کشورهای آمریکا، انگلیس و فرانسه مواضع متعادل‌تری نسبت به برنامه هسته‌ای ایران داشته و بارها تلاش کرده تا با ارائه راه‌حلهایی (از جمله طرح گام به گام) این چالش بوجود آمده در روابط بین ایران و غرب را حل کند.

انتخاب مسکو به عنوان میزبان بعدی مذاکرات را باید نقطه عطفی بر روند این چالش 10 ساله خواند که می‌تواند آن را تا حدود زیادی برطرف سازد هرچند تا رسیدن به نقطه رضایت طرفین گام‌های زیادی باید برداشته شود و این احتمال و جود دارد که مذاکرات ایران و 5+1 به مسکو خلاصه نشود. هنر دیپلمات‌ها در این زمان باقی مانده می‌تواند راهگشای این مسئله با توجه به نوع دیدگاه‌های کشور متبوع خود باشد.